

DEBRECZENI ELLENŐR

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.

A SZABADELVÉPÁRT KOZLÓNYA

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hétfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Hirdetési díj: öt hasabos postor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s többiből megjelölt hirdetéseknek lemondás történeti. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyitási költségek minden sora 20 kr. A hirdetéseknek valamint a nyitási költségeknek egyedül a kiadó iróházban vétetnek fel. Az előfizetés és hirdetésdíj pénznek a kiadó házában, a lap szellemi részében tartandó költségek a szerkesztőség iróházában cimenendők, nagyjelzők 1880. szám alatt

Előfizetési feltételek: helyben háshos hordva vagy vidékre postán küldve. Egész évre . . . 10 frt. Félévre . . . 5 " Negyedévre . . . 2 " 50 kr. Egy hóra . . . 1 " Előfizetheti helyben a kiadóháznál, Kutas István nyomdájában, astán Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedésükben, vidéken a postahivataloknál.

Hamis proféták.

Budapest, okt. 13.

(?) Az országgyűlés végső ülészkára kiadta az ellenzék a jelszót, mely a jelen országgyűlés utolsó ciklusában irányadó legyen a kormány és pártjának népszerűtlenné tételére, és saját hitelének emelésére. Mi azt hisszük, hogy a mily jogosulatlan egy kormányon levő pártnak a hatalom megtartása iránt kifejtett erőszakoskodása, ott és akkor, a hol és a mikor, arra erkölcsi tulsulya és szellemi fensége alapot nem adnak, — ép oly jogosulatlan, de sőt sokkal visszataszítóbb jelenség az, midőn az ellenzék a kormányval s annak pártjával szemben oly eszközöket használnak fegyverül, mint nálunk szokásba jött legújában. Ha valaha, — s kivált nálunk, — parlamenti többség erkölcsi tulsulyal s szellemi fensébséggel bírt az ellenzék felett, — azt hisszük ezt a tulajdonit a mai többség s annak kormányától elvitatni nem lehet. Hogy évek hosszú során át, annyi megpróbáltatás között, oly hasonlíthatatlan álló kalamitások mellett kifejtett munkássága, s munkásságának gyümölcsei az ellenzék örökös gáncsolása és vadjával találkozott, az még nem bizonyítja e pártra azt, a mit ellenzék tanok reája fogtak. A jogos bíralatot az igazságos történelem majd megadja. De az ellenzék a bíralatot ki mondhatja a jelen, a nélkül, hogy e terhes munkát a jövőre bizza. A mi ellenzékünk páratlanul áll. Voltak a parlamentaris országoknak türelmetlen, kérelmetlen ellenzékai, melyek a mult tényeit, a ténynyé vált alkotásokat, a törvényhozás elé került javaslatokat vadozni, ostromolni meg nem szüntek. Ez jogában áll az ellenzéknek mindenkor. Nincs az a kormány a kéklő égboltozat alatt, mely mindenkinék tetsző, hiányokat nélkülöző vívmányokat, institúciókat tudjon felmutatni, s egy ellenzék csak jóhiszemű költésességgel teljesít ott, a hol a mult hiányainak orvoslását sürgeti, — a küszöbön álló eseményeket lehetőleg a nemzet közbizárára fordítani, kizsákmányolni, más szavakkal a kormány által elébe helyezett előterjesztéseket javítani, bővíteni, tökéletesítni igyekszik. A nemzet közvéleménye, erkölcsi ereje csak nyer önbizalmában, ha azt látja, hogy a kormány előterjesztések ha nem voltak is a közszükségletet teljesen kielégítők, — de a kezdemény s a kiindulási alap végre is megtörtént, létrehozott.

De mivé lesz a nemzet önbizalma, oly ellenzék mellett, mely nem érve be azzal, hogy a mult és jelen eseményeit, dolgait, alkotásait a legnagyobb türelmenseggel ostromolva, bele nyul oly dolgokba is, melyek se nem a multéi, se nem a jelenéi, — hanem a jövőéi, a melylyel számot vetni ember halandónak nem adatik; — amely felett előre bíralatot mondani, vagy a

mindent levetkőzött pártzenvedély és fanatizmus, vagy pedig a csak záruvarosra, felforgatásra törő demagogia képes. Eddig volt szerencsénk az ellenzék azon bölcséhez, kik a kormány cselekedeteit, vívmányait, alkotásait rosznak tartván, mindenre tudtak kádenciát mondani, hogy hát: így meg úgy kellett volna tenni, hogy semmi baj ne legyen. Az ember legfelebb megmosolyogja azt a Kolumbusz tojásra emlékeztető politikai küzdelmet. De mikor a szélső bal lapjai azzal akarják megmérgezni a hazai közönség indulatát, hogy a jelen országgyűlés végső szakában nem jó létre sem reform; s hogy mindazok a kilitásba helyezett törvényjavaslatok, a melyeket a kormány, mint e nemzet legégetőbb s halaszthatlan szükségletére vonatkozókat, — határozottan előterjeszteni ígért, — el fognak maradni — — — az már sok! Ez nem loyális, parlamentáris ellenzék módor. Ez már lelkebe mar nemcsak a kormány és pártjának, de annak a nemzetnek magának, a mely maga küldte a törvényhozást termébe azon képviselőket, kik e többséget alkotják. És egy parlamentáris államban soha se lenne szabad ily megmondolatlantaktikával élni, — egy oly taktikával, mely nemcsak a kormányok s azok pártját, de a nemzet közérületét séríti s a parlamentáris iránti ragaszkodó bizalmat csiráját ölik el. A szelbaliak, mint proféták jósolgatják, hogy nem lesz: se új ügyvédi rendtartás; se új perrendtartás; se büntető eljárás; se királyi táblák decentralisatioja; se közadó-kezelési reform — — — se semmi! — — — s hogy „ne higyjünk egy percig se a kormány reform-ígéreteinek.” Igy táplálni egy alkotmányos nemzetben, az alkotmányos élet formái s megbízhatósága iránti hitet, bizalmat, és ragaszkodást, — ez valóban kétségbeesítő könnyelműség, plane ha oly pártól ered, mely kormányképességet oly kétségbeesett igyekvettel szeretné bebiztosítani. Szerencse, hogy a nemzet nagy többsége az alkotmányosság s annak tényezői iránt több bizalommal s szeretettel viseltetik, mint a kormányképes szelbal emberei, s hogy a nép megismeri a maga profétáit, kiválogatva abból az igazsátsámságot hamisat egyaránt.

A zemplémegei árva-vajyon.

A zemplémegei árva-vajyon megvizsgálására kiküldött megyei küldöttég Heil Armu és Reichard Ignác s. n. új helyi kereskedőket bízza meg mint szakértőket, az árvaszéki könyvezetés és árvaiparizsi kintutatók megbízására. A helygymiszterium külön utasításokat küldött le, hogy ezen szakértők mely irányban és mily szempontokból végezzék munkájukat. A miniszterium utasításai igen szabatosak.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája

A hamvas czicza és a zöld papagáj története.

(Folytatás.) Az apa összekulesolt kezekkel járt föl s alá a beteg szobájában. Ezerszer elátkozta magában azt, a ki miatt most gyermeke szenved, lelke mélyéből gyűlölte most, mégis mit tehetett egyebet, mint hogy buzgó óhajjával visszatért. A kétségbeesés keserűségében megtört lélekkel, esdekelve irt neki, ha szívében csak egy csepp szálnalmat érez még a leány iránt, kit egykor azt mondta, hogy szert, siessen vissza hazájába. Meglehet, hogy már akkor, mire a levél kezébe jut, Eszter rögóta valami sirbant alatt pihen, de tudja meg Miklós, hogy miatta halt meg a leány, a ki őreg atyjának egyetlen vigasza, boldogsága volt, — miattán hait meg, mert nem tudott nélküle élni. Bár tudta volna Eszter a nyomorultat elfelejteni, a mint megérdemelte! — s óhajtott magában az őreg.

Az idegláz nem fejtett ki oly veszélyesen, mint a hogy eleinte az orvos gondolta. De azért remegnie kellett folyvást azután a sápadt beteges leány életéért, hónapokon át oly gyöngye maradt.

A trónörökös menyegzője.

A trónörökös házassági ünnepélyének előzetes programját a következőkben állapították meg: a belga királyi pár február 10-én érkezik meg Stephanie hercegnővel Bécsbe. A királyi család részére a schönbrunni palota egyik lakosztályát rendezik be. Az ünnepélyek telje az esküvő előtt fog lefolyni, miutnyogy a február 15-én az Augustinusok templomában tartandó esküvő után az új házaspár rögtön Schönbrunba utazik, s több napot fog ott eltölteni. Az ugyanakkor megtartandó nagyszériu udvari bál ideje még megállapítva nincsen. Az udvarnál lesz ezenkívül két díszedeb, s egy hangverseny Schönbrunban. Bécs városa nagyszériu bált, és fényes kiválóságú rendez. A nagykereskedők és gyárosok bizottsága, melynek elnö Wodianer és Dunker stb. állanak, nászajándék részére gyűjtönek, s eddigi munkájuk eredménye, hogy már több mint 100,000 frotot irtak alá. E nászajándék: r e m e k m u s z e k r é n y l e s z, melynek egyes polcai a trónörökös életének nevezetesebb mozzanatait visszatükröző festmények tartalmazzanak. E festményeknek Bécs kiváló festői közül mintegy husz művészt dolgozik. Budapest nem marad el Bécs mögött, s szintén fog ünnepélyeket rendezni a trónörökös nászra alkalmából, s a mai tanácsülés elhatározta, hogy a holnapi közgyűlés elé indítható terjeszt ez ünnepélyeket illetőleg, hogy a közgyűlés a program megállapítására küldjön ki egy 35 tagból álló bizottságot.

Károly román fejedelem Budapesten.

Károly román fejedelem a kedden esti gyorsvonattal, külön szalon kocsiában, Budapestre érkezett. Kíséretében Skhina ezredes, szarjegyű Bécsen voltak. A fejedelem fogadására az osztrák államaspalya állomásánál udvari váróteremben Ordódi Pál közlekedésgymiszter, magyar díszruhában, Blaszovics vezér-lágyó, Littmann állomásfőnök, a budapesti román fő- és alconsul gyűltek egybe. Midőn a vonat 9 1/2 órák a pályaudverre rögött, az udvari váróterem ajtaját feltárták s O dódy miniszter a főt emelvény kiséretében a fejedelem elé sietett, ki könnyen ugrott le a kocsiból a peronra, az őt üdvözölő miniszternek nagy szíveséggel kezét nyújtott, leereszkedő módon viszonzta az üdvözlést, s a terembe lépett. Ép ily szíveséggel viszonzta a fejedelem a közönség üdvözlését, mely kíváncsan csoportosult körülé, míg a miniszterrel pár szót váltott. Károly fejedelem közép termetű karcsú, egészen fiatalon kinéző alak, igen kellemes halavány arczzsal, fekete korszakállal, és bujasszal. A kissé hajlott szabályos orra, a nyájasan mosolygó csillogó fekete szemek kiegészítik a jó hatást. Ruházatát egyszerű fekete szalon öltöny s felő kabát képezték, — kísérete is polgári ruhába volt öltözve. A fejedelem kíséretével együtt a pályaudvarról a Hungária szállóba hajtott, hol az első emeleten 9 szobát rendeztek be számára. A szálló előtt már esti 9 órától fogva díszőrség állt. A fejedelem a szállóba való megérkezésekor, Krisztiánovics ezredesnek, a 6. sz. Károly román fejedelem nevét viselő ezred parancsnokának s ugyanaz ezred egyik századosának tiszteletét fogadta. A fejedelem később egyszerű — thea s hideg sültből álló — vacsorát rendelt magának.

Dulcigno.

Még is csak vissza kellett térnünk Dulcignozhoz, mert ismét ez lett a központ. Ez fogja eldönteni a bonyodalmat. A porta most már minden kétséget kizárólag belenyugodott Dulcigno átadásába, sőt a szultán aláírta az iradét, melyben elrendeli, az a nagy, nehéz szenvedés kinyomata, mely alatt lassanként eltorpan a lélek. Lassanként szomoruan nézte. Egy erős lelki rákódás képes lesz a meggyöngyült és sarkából kimozdított szellemi erőt az őrlésűg örök éjszakájába taszítani. Azért nagyon aggodva és megdöbbenve értesült arról, hogy Miklós haza jött. Az apa is csak kezeit fordelta; nem tudta, hogyan közölje az örömhirt leányával? hogyan bírja meg Eszter gyöngye idegzeit? Az orvos ijedten terjesztette ki kezét. — Csak ne egyszerre... ne egyszerre! A Braziliából haza érkezett komoran, szótlan állt ott kőrtök. Az orvos azt vélte, talán sejtí mátkájának baját. Szeretett volna neki valami vigasztalót mondani, de nem tudta sjájtéké, hogyan hozza elő a dolgot, hogy meg ne sértsé. Kényes helyzet volt ez a nagytudomány urra nézve, melyből ugyancsak ügyetlenlen vágta ki magát. — Múltórásság megnyugodni a sors végzésekben, — szót dadogva. A napstótt ifju hevesen megrázkódott s kezével illevegé kapott az őrös levegőbe, sőtét, fenyegető szemét az orvosra emelve. — Meghalt? — rikácsolt clesen. — Oh nem, nem, — sietett a tévedést helyreigazítani az orvos. Miklós félretolta az orvos kinyújtott kezét, csaknem erőszakos modullal felszakitotta az ajtót s nem hallgatva a két őreg ur

Bosznia gyarmatosítása.

A közös pénzügyminiszteriumhoz az okkupált tartományok gyarmatosításának kérdésével foglalkoznak s már megállapították a módozatokat, a melyek szerint a gyarmatosítás történeti. A közös pénzügyminiszterium Bosznia és Herzegovina összes pénzügyi felügyelőinek adó- és vámhivatalainak körleület intézett, melyben kiemeli, hogy az állam részéről az okkupált tartományokba települők a következő segélyben részesülnek: 1. Minden család munkaejeje szerint kap telket, lakó- és gazdasági épületre, szántó földet, rétét s szükséges legelőt. A telkek arát az országos kormányának bizonyos években, melyeket a kormány állapít meg, kell részletekben lefizetniök, melyek pontos fizetéséért jelzálogképen a kapott telek szolgálnak. 2. Minden család a ház építésére kap ingyen építő fát, a család nagyságához mérten. 3. A gyarmat-községek templom és iskola építésére szintén ingyen kapnak fát. 4. A gyarmatosított letelepedésűktől számíva tíz éven át adómentességgel élveznék, ha csak a birtokukba jutott föld már letelepedésűk előtt nem volt adó alá vetve. 5. Ha a gyarmatosok vagy mellékkeresetért, vagy más módon a személyes kereseti adó határozatai szerint adott költségek fizetési, letelepedésűktől számíva 10 éven át 3000 piasteren alul eső bevételük nem fog megadóztatni. Az adómentességet azonban elveszik, a mint a telek eladás útján egy nem bevándorolt tulajdonos kezére jut.

Irodalom és művészet.

„A Képes Családi Lapok” valamint az „Ország Világ” című pompás kiállítású szép-irodalmi képes lapok legújabb számai megjelentek. Ugy a tartalom mint a képek most is teljesen kielégítő. — Ajánljuk olvasóink figyelmébe. Lord Beaconsfield új regénye. Mint angol lapokban olvassuk, Lord Beaconsfield új politikai színdarab regényen dolgozik. A címe „Endymion” lesz. Hajdumegye bizottsági közgyűlése okt. 14-én. — Második nap. — A közgyűlés főispán ur ő méltósága által 9 órákor megnyitották nyilvántatván, a tegnapi napon kereszttel ment ügyek jegyzőkönyve hitelesített. Ezután Silye Gábor böszörményi lakosnak, mint az ottani arányosítási bizottság elnökének abbéli munkájából felmerült illetménye kifizetését kérő folyamodványának teljesítését megtagadó közgyűlési határozat ellen beadott felfolyamodása tárgyában kelt, s a megyei határozatok helyben hagyó miniszteri leirat felolvastatván az felfolyamodóval másolatban közöltetett rendeltetett. Lőkös Gyula ügyvédet, a megyei tisztügyész előterjesztése s indokolt kérelme folytán főispán ur tiszteletbeli ügyészé kinevezte.

Hajdumegye bizottsági közgyűlése okt. 14-én.

Második nap. — A közgyűlés főispán ur ő méltósága által 9 órákor megnyitották nyilvántatván, a tegnapi napon kereszttel ment ügyek jegyzőkönyve hitelesített. Ezután Silye Gábor böszörményi lakosnak, mint az ottani arányosítási bizottság elnökének abbéli munkájából felmerült illetménye kifizetését kérő folyamodványának teljesítését megtagadó közgyűlési határozat ellen beadott felfolyamodása tárgyában kelt, s a megyei határozatok helyben hagyó miniszteri leirat felolvastatván az felfolyamodóval másolatban közöltetett rendeltetett. Lőkös Gyula ügyvédet, a megyei tisztügyész előterjesztése s indokolt kérelme folytán főispán ur tiszteletbeli ügyészé kinevezte.

Hirdetési díj:

öt hasabos postor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s többiből megjelölt hirdetéseknek lemondás történeti. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyitási költségek minden sora 20 kr. A hirdetéseknek valamint a nyitási költségeknek egyedül a kiadó iróházban vétetnek fel. Az előfizetés és hirdetésdíj pénznek a kiadó házában, a lap szellemi részében tartandó költségek a szerkesztőség iróházában cimenendők, nagyjelzők 1880. szám alatt

Napi hírek.

Lengyel ifjusági küldöttek Debreczenen átutazóban. A krakói egyetemi olvasókör elnökétől a debreczeni collegium ifjuságának olvasó egyletéhez, tegnap egy magyar értelem, meleg hangon írott levél érkezett, következő tartalommal: Tiszteit Pályatársak! Kedves magyar Testvéreink! Kedves köteleességünknek tartjuk s hazafias örömmel tudjuk, hogy a marosvásárhelyi Bem-szoborra, az okt. 17-iki nemzeti ünnepére a lengyel ifjuság ezüst koszorút küld. 6-10 tagból álló küldöttségünk a lembergi és krakói állami halgatók közül okt. 14-én csütörtökön indul s 16-án szombaton délelben érkezik Maros-Vásárhelyre, Debreczent 15-én péntek délelben érintén. A közös szabadsághöz iránt érzett kegyelet mellett azon magasztos eszme vonz hozzátok, hogy a lengyel részről oly gyöngyden ápolis s népdalban is megörökített magyar-lengyel barátság oltárára áldozatot hozhassunk s veletek kedves magyar testvéreink összgyűvén egy szívvel s lélekkel vallhassuk, hogy: Wegier Polak dwa bratanki Tak do szadli tak do szklanki Obaj dzielni obaj zwani Niech im Pan Bog biogostawli! Magyar és lengyel jó barát Harczban pohár közt egyaránt Vitéz bator mind a kettő Aíd meg öket oh Teremtő! A kedves viszonzatására Maros-Vásárhelyt! Hazafias üdvözléssel Krakóban 1880. évi október 10-én. A lengyel ifjuság nevében: Fr. Myrwalsky Stan Borel egyetemi olvasóköri titkár. egyetemi olv. kör elnök. Ezen levél megérkezése óta azon pillanatil, melyben e sorokat írom, a collegiumi ifjuság tanórák általi elforgatatlansága miatt rendszeresen nem intézkedhetett; annyit azonban föl. Mosolygott ajka szüntelen s a boldogságtól ragyogtak szemei — két fényes, szelíd nyájias csillag. Csak a hamvas czicza öröszkölt, bohókás komoly képpel mozgava őt szái bejuszást s magában dörmögve: — Bolondság egyet szeretni. Bolondság oly nagyon szeretni! Es az őreg orvos csóválta fejét. — Egyik tulságból a másikba! — morgogá. Ez még nem kigyógyulás. A vén praktikus embernek nem tetszett, hogy az a sajtóságos fény még mindig ott villogott a leány szemében, habár más kifejezése volt most. Azon keresattal belátott a leánynak lelkébe. — Vigye ön mulatni, szórakozni, embelek közé néjít, — szót a menyegző napján az ifju férjhez; — csak minél többet emberek közé. Az ifju férj pedig fölütette mosolygó menyasszonyát a kocsiira s elvitte hegyek közé, erdő közé, a hol maguk laktak, — maguk egyedül. Minek nekik a világ? Ők ketten elegek egymásnak. A nő elmulatott virágival, apolta öntöste, sngdosott nekik. Hisszen testvéreik voltak és értették őt. Milyen nyájasan hajtogatták tarka fejcskéiket. Vértess Arnold. (Folyt. köv.)

Hirdetési díj:

öt hasabos postor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s többiből megjelölt hirdetéseknek lemondás történeti. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyitási költségek minden sora 20 kr. A hirdetéseknek valamint a nyitási költségeknek egyedül a kiadó iróházban vétetnek fel. Az előfizetés és hirdetésdíj pénznek a kiadó házában, a lap szellemi részében tartandó költségek a szerkesztőség iróházában cimenendők, nagyjelzők 1880. szám alatt

Napi hírek.

Lengyel ifjusági küldöttek Debreczenen átutazóban. A krakói egyetemi olvasókör elnökétől a debreczeni collegium ifjuságának olvasó egyletéhez, tegnap egy magyar értelem, meleg hangon írott levél érkezett, következő tartalommal: Tiszteit Pályatársak! Kedves magyar Testvéreink! Kedves köteleességünknek tartjuk s hazafias örömmel tudjuk, hogy a marosvásárhelyi Bem-szoborra, az okt. 17-iki nemzeti ünnepére a lengyel ifjuság ezüst koszorút küld. 6-10 tagból álló küldöttségünk a lembergi és krakói állami halgatók közül okt. 14-én csütörtökön indul s 16-án szombaton délelben érkezik Maros-Vásárhelyre, Debreczent 15-én péntek délelben érintén. A közös szabadsághöz iránt érzett kegyelet mellett azon magasztos eszme vonz hozzátok, hogy a lengyel részről oly gyöngyden ápolis s népdalban is megörökített magyar-lengyel barátság oltárára áldozatot hozhassunk s veletek kedves magyar testvéreink összgyűvén egy szívvel s lélekkel vallhassuk, hogy: Wegier Polak dwa bratanki Tak do szadli tak do szklanki Obaj dzielni obaj zwani Niech im Pan Bog biogostawli! Magyar és lengyel jó barát Harczban pohár közt egyaránt Vitéz bator mind a kettő Aíd meg öket oh Teremtő! A kedves viszonzatására Maros-Vásárhelyt! Hazafias üdvözléssel Krakóban 1880. évi október 10-én. A lengyel ifjuság nevében: Fr. Myrwalsky Stan Borel egyetemi olvasóköri titkár. egyetemi olv. kör elnök. Ezen levél megérkezése óta azon pillanatil, melyben e sorokat írom, a collegiumi ifjuság tanórák általi elforgatatlansága miatt rendszeresen nem intézkedhetett; annyit azonban föl. Mosolygott ajka szüntelen s a boldogságtól ragyogtak szemei — két fényes, szelíd nyájias csillag. Csak a hamvas czicza öröszkölt, bohókás komoly képpel mozgava őt szái bejuszást s magában dörmögve: — Bolondság egyet szeretni. Bolondság oly nagyon szeretni! Es az őreg orvos csóválta fejét. — Egyik tulságból a másikba! — morgogá. Ez még nem kigyógyulás. A vén praktikus embernek nem tetszett, hogy az a sajtóságos fény még mindig ott villogott a leány szemében, habár más kifejezése volt most. Azon keresattal belátott a leánynak lelkébe. — Vigye ön mulatni, szórakozni, embelek közé néjít, — szót a menyegző napján az ifju férjhez; — csak minél többet emberek közé. Az ifju férj pedig fölütette mosolygó menyasszonyát a kocsiira s elvitte hegyek közé, erdő közé, a hol maguk laktak, — maguk egyedül. Minek nekik a világ? Ők ketten elegek egymásnak. A nő elmulatott virágival, apolta öntöste, sngdosott nekik. Hisszen testvéreik voltak és értették őt. Milyen nyájasan hajtogatták tarka fejcskéiket. Vértess Arnold. (Folyt. köv.)

Hajdumegye bizottsági közgyűlése okt. 14-én.

Második nap. — A közgyűlés főispán ur ő méltósága által 9 órákor megnyitották nyilvántatván, a tegnapi napon kereszttel ment ügyek jegyzőkönyve hitelesített. Ezután Silye Gábor böszörményi lakosnak, mint az ottani arányosítási bizottság elnökének abbéli munkájából felmerült illetménye kifizetését kérő folyamodványának teljesítését megtagadó közgyűlési határozat ellen beadott felfolyamodása tárgyában kelt, s a megyei határozatok helyben hagyó miniszteri leirat felolvastatván az felfolyamodóval másolatban közöltetett rendeltetett. Lőkös Gyula ügyvédet, a megyei tisztügyész előterjesztése s indokolt kérelme folytán főispán ur tiszteletbeli ügyészé kinevezte.

Arlejtési hirdetés.

Szab. kir. Debreczen város által építendő körkemenzre fedélzetéhez szükséges fa-anyagok szállítására, a fedélzet leköltésére, felállítására a folyó hó 21-én d. e. 10 órakor a városi mérnöki hivatalnál írásbeli zárt ajánlatoknak elfogadása mellett nyilvános szóbeli árlejtés tartatik.

A terv, kimutatás, költségvetés és árlejtési feltételek a mérnöki hivatalnál a hivatalos órákban megtekinthetők. Ezen feltételek a szóbeli árlejtők által az árlejtés megkezdése előtt aláírandók s ez alkalommal a fentebb említett bánápnéz is letétetik.

A városi tanács fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlatok közül azt fogadjassa el, a melyet legelőnyösebbnek tart.

Ezen versenytárgyalásban való részvételre az illetők tisztelettel meghívottak. Kelt Debreczenben, 1880. október 13.

ROYKO VIKTOR

tiszajukai gyógyszerész fehér, barna és fekete színű közkedvelt magyar bajusz-pedroje. Ezen már 60 év óta országos kitüntetések ismert készítmény, kiváló jó tulajdonainál fogva minden várt igényeknek megfelel, soha ki nem szárad, a bajuszt nem tépi és nem tör, sőt annak természetes ruganyosságát fontartva, tökéletes kifejlődésére szolgál.

Nagy doboz 35. kicsiny 20 kr. Kapható Debreczenben: Gerébly Fülöp, Dr. Rothschnek V. E. Szepessy és Kerekes Varga Lajos, Schwarzcz Mór és Roth Lipót és testvéro uraknál.

Előfizető helyben házas h... Ezen év... Egy hónap... Előfizetői hely... Kutasai Imre... Telegdi K. Lajos... könyvnyomdájában... his...

A szabad

(T.) Debreczen tam, hogy tegnap reczent azok a „Bem »pó« szobor visznek Maros-Vás... Eltesse őket a magyarok... lik, hogy a mi ha... gyzer isten is fain... hiszen ha mi egy... emlékével gazdagi... nelmet, azt a hőst... lengyelek. Ha m... felhangzó imája ki... egy lengyel hősné... kák nemzete adt... „apát”, — kit... mind a ketten, s... össze még sem, ha... apa gyermekei, a... szeretet és hálácz... runlunk le dícsóv... Mikor pedig... fényes ünnepeje... juk mindannyian... másik ünnep jut e... akarunk mindnyá... hát mind két ünne... hősök nemzetségé... születt, s a me... sítkéreztünk ma;... gyarországban fe... chia minden nép... zassin fényével a... kezdi üelni a leng... ket felület!... És most esz... csoda-kürtnek a... megfujtak őszszel... került ki belőle. I... a szabadság kürtj... mi történetünk 18... Igen! Ezernyolc... ban adta meg a n... mely a szabadság... került, a mely har... neg, melynek var... véd hadseregünk... 489-iki hős alakok... Ezen kürt ha... fel a hála emlékei... annak a szabadság... az osztronekai l... 1848-9-ben születt... A népszabadság... drága köve, mely... mutal fel egy orsz... lángol mint az a... cziáé, s a melyik... gább, egyiké sem... hogy ők jobban fe... megtudják becsülni... A magyar sz... szabadságot nem m... Minden szabad itt... den a mi Francez... sőt talán még több... Gabetta Fra... tiltotta az államhiv... kormányellenesek l... országban megeng... rendbontáson kivü... mindent, pedig hár...

előre is biztosan mondhatok, hogy holnap d. e. 11 órakor testületileg ünnepélyes kivonulást tartand az indóházhoz. — S miután meg vagyok győződve, hogy a testvér lengyel ifjak fogadtatása érdekében Debreczen hazafias érzelmű tanuló ifjusága minden lehető megenni szívvel, lélekkel kész, hiszem is, hogy a ma délután tartandó közgyűlésen a magyar becsülethez méltó szives ellátásról gondoskodni fog. Bizonyára Debreczen lelkes közönsége köréből is, már akár látás-vágyból, akár bensőbb indulattól vezéreltetve, többen fogják megjelenésük által az ünnepélyesség fényét jelmeini. Jöjjenek is, ne feledjék el, mily jól esett nekünk, mikor a magyar ifjak idegen országban, idegen nép által oly igen szivesen fogadtattak.

Debreczen, 1880. október 14.

Kiss Bertalan, olvasó e. elnök.

Virilisek 1881. évre. A törvényhatósági bizottság legtöbb adófizetőiből álló tagjainak (virilisek) névsorát az 1870 dik évi XLII-dik t. cikk alapján minden év végével az igazoló választmány állítja össze, s illetőleg igazítja ki, — s ugyanezen törvény 23. § sa szerint a sorrend megállapításánál az állami, felekezeti, közszégi- és magánintézetek tanárai, a tudományos akadémiák, tagjai, a folyóirat- és lapszerkesztők, a lelkészek, az ipar és kereskedelmi kamarák bel- és külföldi, ugyszintén a magyar államban érvényes oklevéllel ellátott tudorok, ügyvédek, orvosok, mérnökök, gyógyszerészek, sebészek, bányászok, erdészek és gazdatiszteknek összes egyenes állam-adója kétszeresen számítatik; — továbbá a férj, vagy atya államadójába a nő, valamint a kiskorú gyermekek államadója is beszámítandó, ha a nőnek, vagy a kiskorú gyermekeknek vagyonát kezeli. Ezekhez képest: Figyelmeztetlek, kik az adóhivatali kimutatásban foglalt legtöbb adófizetők nevei, vagy ezek adóösszegei s illetve az eljárás alapját tevő ezen legtöbb adófizetők névjegyzéke ellen felszólalási akarnak, valamint azok is, kik adójuk kétszeresen beszámításának kedvezményét a jövő 1881 ik évre igénybe venni kívánják, miszerint e végett a városház kis tanácstermében uléselő Igazolól választmány előtt f. év November hó 6, 7, 8 ik napján a. e. 9—12, és d. u. 3—5 óráig szóval vagy írásban jelentkezzenek, s felszólalásaikat terjeszték elő, mert későbbi felszólalások nyelvénye nem vétetnek. Kelt Debreczenben 1880. Október 9-én. A törvényhatósági Igazolól választmány.

Székhelyidőtől Nagyváradig. Nagyváradtól Szeghalomig s Margittától Mező-Turig

futó vasutvonalak kiépítésére tett ajánlatot Bihar megye közönségének Cavalliero angol vállalkozó. — Minket leginkább a székhelyhid-nagyváradra vonal érdekel, a mennyiben e vonal létrejötte gátolná a korábban tervezett debreczen-érmellék-váradra vasut megvalósítását a nemcsak Debreczen városát, hanem számos érmelléki birtokos és község érdekeit is érzékenyen sújtaná, — mesterségesen elfordítva az Érmelléki termékeit természetesen piacukról. — Az említett vonal Székelyhidon kiindulva, az érmelléki hegység lábánál haladna s Diószegyet érintve, Nyüvednél áthidalna a Berettyót s onnét Biharhoz és Püspökihez futva, a tiszavédeki vaspálya töltése alatt vonulnak el. A vállalat létesítéséhez két millió forint tart szükségesnek a vállalkozó s az érdekelte vidék községeitől és nagybirtokosaitól évenként 30,000 frt subventiót kíván tiz évi idő tartamra. Jogot tart azoknál arra, hogy a vasutvonalt, az állomásokat, kiterjedés és a vasuthoz vezetó utakra szükséges földterületek, valamint talpfák átengedése végett az érdekelte községekhez és nagybirtokosokhoz fordulhasson.

A debreczeni kertész egyesület falköltségének 1880 évi őszi s jövő tavaszi névsora és árjegyzéke jelent meg egy kis füzetben, melyet sietünk a helybeli közönségnek valamint a vidékieknek is figyelmébe ajánlani. E kiváló gondallal kezelt s egyáltalán nem nyereszkedésre alapított egyesület kertéből a kapott csemeték a legkedvezőbb hirtvének örvendek messze vidéken is. Miután hat ízben ismételt vizsgálat megállapította, hogy az egyesület kertjelepe sőt Debreczen egész határára teljesen phylloxera mentes és itt annak nyomát sem fedezhetni fel, a kivitel kétségkívül újra nagy lendületet fog venni. Az alma, körte, szilva, kajszin, barack, cseresznye és meggy fa csemeték ára darabonként és pedig az erősebb példányoké 60 kr. a gyengébbeké 40 kr. a diszfák, cserjék és gazdasági fák ára minden fajnál külön ki van téve, oltó és szemző galyak ára darabonként 5 kr., jeles fajú rózsáinkból szemző galy darabonként 10 kr. Az oltóalyakat tárgyzálog kéretnek a t. megrendelő, becses megrendelőseiket a jövő február végéig megenni, mivel ez időn túl azok nem adhatók. A megrendelések egyletli tag s gyógyszerész Tamássy Károly igazgató urhoz intézendők, piacz-utca 2144. száma hához ki a csemete eladá-okat közvetíti. A tenyészházba jeles szobába és ablakba való cserpepek virágok és dísznövények is kaphatók.

Katoná tér-zene volt tegnap a czukrázda előtt. Természetes, hogy órási közönség

hallgatta e szép katoná zenét, melyet városunkban oly ritkán van szerencsénk hallhatni. Tegnap a következő zenedarabokat játszták: „Rákóczy induló.” — 2. Plotov. „Yu-bel Ouverture.” — 3. Strauss. „Bessere Zeiten” walter. 4. Meyerbeer. Scene aus „Robert der Teufel” 5. Gounod Fantasia Romeo u. Julie 6. Csárdások. — A kitűnő zenekar mint vendég két hétig lesz városunkban s ez alatt többször fog játszani. Így szombaton és vasárnap este a „Koronás” nagy termében az e czára készített emelvényen, s valószínűleg a színházban is felvonások között. Ohajtandó volna, ha a természetek ezután a „Hungária” előtt rendeznék; e hely a közönségre nézve sokkal kényelmesebb.

Színházunkban most egy új francia bohózatra „Az új házi ur”-ra tartanak előkészületek. E darab a budapesti népszínházban sokáig volt a repertoiron s egy ideig abban ott Ujbázi és Vizvári vendégzerepek. Holnap este Bercsényi kitűnő kis drámája az „Ezredes leánya” és egy egy felvonásos operette fognak színe kerülni, szombaton pedig a közkedveltézu „Fatinicza”.

A honvéd katonal szemle jövő hó 23. és 4-én fog megtartani a péterfalvi-utcai honvéd-laktáriában.

Színházunkban most egy új francia bohózatra „Az új házi ur”-ra tartanak előkészületek. E darab a budapesti népszínházban sokáig volt a repertoiron s egy ideig abban ott Ujbázi és Vizvári vendégzerepek. Holnap este Bercsényi kitűnő kis drámája az „Ezredes leánya” és egy egy felvonásos operette fognak színe kerülni, szombaton pedig a közkedveltézu „Fatinicza”.

A katonal szemle jövő hó 23. és 4-én fog megtartani a péterfalvi-utcai honvéd-laktáriában.

Helyreigazítás. Lapunk tegnapi számában írjuk, hogy Thalviser Alajos nevű vátohamisító elítéltetet. Az illető elítelt neve nem Alajos, hanem Lajos. Tegnapi udonságunkat ez értelemben igazítjuk ki.

Kálmán napján. Az országgyűlési szabadlevél párt körében kedden este élénk éljenzéssel fogadták a jelenlevők Tiszta Kálmán miniszterelnököt és Bedekovits Kálmán horvát minisztert és siettek szerencsét kívánni Kálmán napjára a két miniszternek. Mária Valéria főhercegnő sétakocsijában közben különböző kérdéseket szokott tenni nevelőjéhez, melyekre amaz kimerítő és válaszol. Az „öreg Jancsi” kocsis, minthogy mindez magyarul történik, mindig oda figyel. A főhercegnő a kapott feleleteken mélyen el szokott gondolkodni; így történt legközelebb egy söt-

kocsizásból való visszatértekor is, a mikor is szerencsésen kikerülvén környezői figyelmét, felkereste az „öreg Jancsit” és azt kérdezte tőle: megértette-e, a mit ma a nevelő ur válaszolt, mert ha igen, akkor megkéri, magyarázza el neki. Jancsi szegyenkezve vallá meg, hogy ő, ámbar ma is, — mint mindig — oda figyelt, de oly „nagy dolgokhoz” cseppet sem ért; egyik fulén be, másikon kimennek, ami különben csak hiányos neveltetéséből következ, mert ő fiatal korában libapásztor volt. „No ha maga se tudja” mondá a kis főhercegnő, „akkor mégis megkérdezem a nevelő urtól.” — Edison segédje magyar ember. A telefon feltalálójának segédje Nánási László magyar ember. Nánási a 60-as években végezte mérnöki tanulmányait a József műegyetemen és azután Amerikába vándorolt sok nyomor és küzdés után egyszer nagy tehetségével feltűnt Edison előtt s azóta annak „jobb keze” lett. Jövő télen Nánási rokoni látogatására hazra jön.

Egy halála itél megzököse. Kovács János, kit rabolyikosság miatt kötél által való halálra ítélték, f. hó 7-én reggel 7 órakor a lugosi börtönből megszökött. A lugosi kir. ügyészeg kérekerítésére végett nyomban megkereste az ország összes, mindrendű hatóságait, így a főváros rendőrségét is. A nyomozó levél szerint a szökévény rabolyikosság szemléirása következő: Kovács János, faddi, tolnamegyei születés, volt börtönlőr, 30 éves, 164 cm magas, erős testalkat, teltarczu, arczsine sápadt, haja sötét-szürk, homloka alacsony, szeme kék, orra hegyes, szája rendes, fogai rozszak, bajusza szőke, különös ismertető jele: balszeme hibás, magyarul és románul beszél, szökésekor két elviselt börtönőri zubbonyt, két börtönőri nadrágot, fekete kalapot s előfűző bakancsot viselt.

Elpirító női kalapok! A divatkországunk következő újabb találmányáról értesítenek Párisból: Néhány hét óta ugy nevezett elpirító kalapokat viselnek a nők, már t. i. azok, a kiknek szükségük van ilyenre. — E kalapok a következőleg vannak szerkesztve: Az álladók szalag belső oldalán egy pár kis aczél lemez van, mely a mint a kalap viselője megbajlik, vagy fejével bőlint, a vért azonnal arczába hasítja; ekkép az elpirulást az illető bármikor produkálhatja, ha arra szükség van.

Felelős szerkesztő: Kutasai Imre. Főszerkesztő: Vártesi Arnold.

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA. Debreczen, kistemplom bazár. A következő cikkekkel gazdagon felszerelt nagy raktárakat ajánlják a n. é. közönség becses figyelmébe: Vásznak, asztalneműek, saját gyártmányu kész fehérneműk, zsebkendők, alsó ingek. Kanavaszok, csinvatok, derékaljak, ágytakarók, paplanok, matrácok. Butorszövetek, szőnyegek, függönyök, gyapjutakarók, lópokróczok. LEGUJABB NŐI RUHAKELMÉK, FLANELEK, CHEVIOTTOK, FEKETE és SZINES SELYMEK, faille, surrah mervelieux, brocat és koczkázott legujabb diszek. Ternók, cachemir-ek, satinok. Beszövött sálak, téli nagy és haraszt kendők. Filz és moire alsó szoknyák, gyermek ruhák. Mindenféle rövidárak, miederek, himzett csikok, befétek, csipkék, kötőpamutok, és czernák, butor és kocsi zsinórok és ezeken kívül számos itt elő nem sorolható cikkek. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek. Árjegyzékeket és mintákat bérmentesen küldünk.

ZÁDOR LAJOS selyem-, divat- és kézműáru kereskedése. Debreczen, főpiacz, városház épület. A nagydídemű közönség becses figyelmébe ajánlom a közelgő őszi és téli idényre, a legujabb szabás szerint készített mindennemű KÉSZ NŐI FELÖLTÓIMET u. m. Jacquettek, Mantillok, esőköpeny, Pelerinek stb., melyeket dúsvalasztékban a legelső párizsi, berlini és bécsi műhelyekből szerzent be; s midőn ezen új vállalatomat a n. é. közönség kegyes pártfogásába ajánlanam, egyszersmind tisztelettel tudatom, hogy raktáram az eddigi árúcikkekkel is: u. m. selyem és gyapjú ruhakelmék, kendők, szőnyegek, csipketárgyak, szalagok, derekfűzők, (miedér) téli alsószoknyák stb. dusan fel van szerelve. (339) 4-?

A gőzfavágó f. hó 13-án megkezdé működését. Minden egyes ői fát szokott módon a pályaudvarból a gőzfavágóhoz külön kiszállítatni, bármilyen apróra kinyatantik felvágatni, a hához szállítatni és ottan kamarába vagy pinczébe beraktni fogom. 2 frt 50 kr. összes fuvarozási- és felvágási munkadíjért. Ha a megrendelő az ellenőrzést maga vagy megbízottja által eszközölni óhajtja, a rendes 4 méterre kirakott ötlet jelenlétében fogom felvágatni is odababítani. Megrendelések kitűnő menőségű tölgy és bükkfára vágott vagy vagatlan állapotban elfogadhatnak és pontosan foganatosítottak: Berger Henrik urnál (Széchenyi-utca 1771.), a légszeszgyár irodájában és a gőzfavágó telepen. A gőzfavágón felvágatom akár Berger Henrik urtól, akár a „légszeszgyárnál”, akár pedig a városnál vett vagy rendelt fát. Debreczen, 1880. október 10-én. Trnka, a „Berger-féle” gőzfavágó kezelője.

Mikor a szükség legnagyobb, akkor isten segítségével legközelebb van. Orvoslása a lélegzési és emésztési szervezetteknek, valamint a teljes erőtlenedésnek a Hoff János-féle maláta orvosság által. A cs. kir. udvari szállító Hoff János urnak cs. kir. tanácsos, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, több porosz és német érdemrend lovagja. Bécs. Gyár: Grabenhof Nr. 2. gyári raktár, Graben Bräunstr. 8. Berlin, 16. april 1880. Örömmel kell elősmernem, hogy az ön maláta-kivonatának használata életemet mentette meg. Bettenetes hosszú ideig voltam gyomorbeteg és testi fogyatkozás a mindennap észrevehetőbb lett, úgy, hogy utóbbi időben már semmit sem tudtam enni, mert a bevett eledelt mindig kihánytam és már-már lemondtam életemről. Közben eszembe jutott, hogy én évekkkel ezelőtt az ön maláta-kivonattal kitűnő eredménnyel használtam. Ismét használni kezdtem s az emésztő műszerek azonnal működni kezdtek, a hánvás elmaradt, az életerő ismét megajult, szabad volt akármint is ennem, a fájdaimek napról-napra elmúltak. Három héig használtam az ön bálumato szerét és ez teljesen helyrehozott, a miért isten után önnök kell köszönetet mondanom. Hiven ajánlok, hogy bárminek is akár szóbeli, akár írásbeli utasítást adjak, hogy legalább így életem megmentéséért önnök is bebizonyíthassam hálámat. Kérek 58 üveg malátasert, 15 csomag maláta-czukorkát és 1/2 kilo chokoládét. öv. Knoblochné, Wienerstr. Nr. 19. Hivatalos gyógy-bizonyítvány. A cs. kir. központi bizottság Flensburgban. A Hoff János-féle maláta-kivonatot egészségügyi sőt kitűnő erősítő szernek bizonyult be. WITTGE örnagy. Főraktár Debreczenben: RICKL J. Z.

Kaszanyitzky Endre elöb Kuhinka I. K. Debreczen, (Piacz-utca 1900. sz.) Ajánlja a legnagyobb választékkal berendezett legujabb szerkeszteli mindennemű PETROLEUM LÁMPÁIT és ahoz tartozó mindenféle kellékeket gyári árak és pontos kiszólgálat mellett. Egy alkalommal üveg, porcellán, háztartási és konyhaesz-közökből dusan felszerelt raktáramat is gyári árak mellett a tisztelt helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe ajánlom. Abrákkal is ellátott árjegyzékekkel, ugy a lámpák, valamint az üveg és porcellán árukról, kívánatra bérmentve szivesen szólgálok. Tisztelettel Kaszanyitzky Endre.